

**Передплата**

на «РУСЛАНА» вносять:

**в Австрії:**

на цілий рік . . . . . 20 кор.  
на пів року . . . . . 10 кор.  
на чверть року . . . . . 5 кор.  
на місяць . . . . . 1-70 кор.

**За границею:**

на цілий рік . . . . . 16 рублів  
або 36 франків  
на пів року . . . . . 8 рублів  
або 18 франків  
Поодинокі числа по 16 сот.

# РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділя і руских свят о 5 1/2 год. пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Дембровського (Хорунцини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавемана.

Руконисп звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламці неопечатані вільні від порта. — Оголошеня авчійні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсланим» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

## Пересилене на Балкані.

Кабінет Данева подав ся, як звісно, до димісії, а князь Фердинанд повірив утворенє нового кабінету генералови Паприковови. Причиною уступленя нового кабінету було те, що князь по повороті з Парижа дуже неприхильно відніс ся до цілого кабінету, а вже прямо ігноруючо супроти міністра справедливости Радевова. Одна з болгарских часописий доносить, що князь побачивши Радевова на прийнятю у себе, мав навіть голосно висказати ся: І такий чоловік сьміє приходити до мого дому!

Князь Фердинанд озлоблений на свого б. міністра справедливости за те, що потурав соціалістичному рухови, який панує між болгарским учительством та який в послідній часі з огляду на заворушеня в Македонії прийняв зовсім анархістичну ціху. Хотий і як князь Фердинанд прихильний Македонцям, бо він снує мрії про велико-болгарску, королівску корону, то однак послідні виступленя македонських комітетів і участь в них болгарских підданих причинили князеви чималі неприяности.

Ся обставина, що князь сейчас по повороті з Парижа димісіонував кабінет в такий різкий спосіб, доказує напевно, що вже в Парижі князь рішив ся був на се діло. Як здає ся, в Парижі звернено увагу князя на те, що анархістичний рух в Македонії, підсичуваний в Болгарії, унеможливує енергічнійше виступленє держав в користь угнетеного християньского населеня в Македонії та що відбирає всяку симпатию до князя і вго правительства.

Се поіритувало князя дуже, бо загрожує вго плямам та намірам розширеня границь своєї держави на болгарські области Македонії; енергічне виступленє князя заповідає зміну політичного напрямку в Болгарії. До керми прийде, як здає ся, урядничий кабінет, до котрого увійде також кількох визначних генералів, як презес кабінету Паприков, Савов і Петров. Новий кабінет вправді буде толерувати також македонські комітети і македонську агітацію в краю, однак буде рішучо поборювати анархістичний напрям теперішньої македонської акції.

## Перше всепольске віче.

Підвесену Всеполяками гадку устроєня в Галичині всепольского віча змодифіковано о стілько, що уділ в нїм будуть брати лишень безпечні перед всякими особистими переслідуванями австрійські Поляки, але радити буде ся на сім вічу про справи, доторкають усіх заборів і країв, де живуть Поляки. Так отже делегатів зпоза Галичини не буде, хіба зі Шлезка австрійского та Буковини, однак віче буде мати все таки ціху всепольской демонстрації.

На те вже вказує сама відозва, звиваюча на віче, де на початку сказано: «В послідних літах множать ся і ростуть в силу обставини, які вимагають від нас, Поляків, чимраз бачвійшої та енергічнійшої оборони, чимраз жертво-

любнійшої, запопадливійшої і витревальшої народовой праці. Зростає переслідуванє Поляків в інших заборах і прямо провокаційне виступованє ворожих нам правительств і сторонництв. Вдирає ся до краю від вго західної границі німеччина. Збільшають ся змаганя рутенізації (!) польского люду в середущих і східних повітах Галичини. Позбавлені народних прав наші земляки на австрійскім Шлезку і на Буковині зводять тяжкі борби за свій народний бит. Тисячі польского люду, виходячи з краю на поселенє за океаном, наражені на утрату своїх народних знамен, замість приспорити народови сих сил, які інші, що мають своє правительство, народи, черпають зі свого поселенства в чужині. Все те, — а не менше також надто повільний в нашім краю розвій цивілізаційних, економічних і суспільних сил накладає на Поляків в сій часті Вітчизни обовязок скупленя і напруженя сил до оборони і до народового відродженя...»

Не менше характеристичними є і заповіджені на віче реферати: 1) Др. Стефан Миколайский: «Засади і начерк народовой організації». 2) Бронислав Лясковницький: «В справі польского бюра кореспонденційного». 3) Ст. Войнаровський: «Товариство праці народовой». 4) Тад. Стамировський: «Що нас адить, а що нас зблизати повинно». 5) Ян Полавекий: «Про відношеня в російскім заборі». 6) Ян Каспрович: «Про відношеня в прускім заборі». 7) Др. К. Врублевський: «Про народовий рух в Кн. Тішиньскім». 8) Б. Кричинський: «Поляки на Буковині». 9) Др. Туліє і Дмовський: «Опіка над переселенцями за океан». 10) Др. С. Гломбінський: «Польске населенє в середущих і східних повітах Галичини». 11) Ян Шафранський: «Стан і потреби просвіти сільского люду». 12) Др. Т. Рутевський: «Організація шкіл для народних меншостей». 13) Р. Дмовський: «Середна школа в відношеню до потреб суспільности». 14) Др. Врублевський і др. Ярецкий: «Про науку польского язика в середній школі». 15) Др. Евг. Ромер: «Географія польских земель в середній школі». 16) А. Александровичівна: «Про народове вихованє». 17) Др. Рутевський: «Про упрямисловленє краю». 18) Др. Ровінський: «Польске сокільство супроти народовой праці». 19) Т. Романович: «Про реформу краєвої Ради шкільної».

До участі в вічу запрошені: польські послы, польські презеси і віцепрезеси повітових рад, бурмістри і віцебурмістри міст і місточок, польські біскупи, суфрагани і представителі духовні, презеси і віцепрезеси народних польских стоваришень та публичних інституцій, редактори польских часописий, відіоручники польских стоваришень академічних і ремісничих, а вкінці будуть допущені всі інші особи, які до комітету зголосять ся з виразною заявою, що признають можливість і потребу солідарної, народовой оборони і праці без огляду на різні сторонництва».

Віче відбуде ся на латиньскі Зелені сьвята дня 31. мая і 1. червня с. р. у Львові.

## Причини протимадярского руху в Хорвації.

Розрухи в Хорвації прибрали такі розміри, що звернули на себе увагу цілої праси в Угорщині і в Австрії. Найзамітнійшою річю в тих розрухах єсть то, що они проявили ся не ли-

ше в самій Хорвації, але й в Славонії, заселеній Сербами. Хорвати і Серби, два народи, нічим не різнячі ся від себе під народними та язиковими зглядами, творять культурно і історично дві, не тільки наскрізь відмінні від себе, але й ворожі собі суспільности. Серби православні і виховані в культурі візантійско-славянській, а по части і під впливом турецким, відколи сягає історична память полуднево-славянських народів, творили окрему політичну цілість від мешкаючих на захід від них Хорватів, котрі суть римокатоликами, оставали довгі віки під впливом культури західної, іменнож італійской і німецької та політично жили також своїм окремим житєм.

Ті культурні і політичні впливи викопали між сьобом тими народами, що уживають однакової мови, таку пропасть ненависти, яку рідко стринуть у інших, цілком собі не зближених народів. Історична доля злучила одну часть обох народів в хорватско-славоньскім королівстві, де они вели безпримірно завзяту борбу між собою. Тепер же нараз оба ворожі собі народи спільно демонструють против Мадярів, разом бурять ся, разом атакують мадярских жандармів і мадярські уряди.

Причини послідного явства треба шукати в двох ріжних жерелах: одно — в загальнім побудженю між полуднево-славянськими народами, котре то побудженє стоїть в звязи з революційним рухом Славян під турецким панованем, а друге, в спільнім лиху, яке приносить так сербскому, як і хорватскому населеню правнополітичне відношенє їх королівства до Угорщини. Лихо то лежить іменно в економічнім визиску Хорвації Угорщиною і в слідуючім за тим просьвітнім занепадом краю.

Після хорватско-угорської угоди платить Хорвація на т. зв. спільні видатки цілого угорского королівства 54% всіх своїх доходів. Єсть то руйнуючий тягар, тим більше, що Угорщина ще й підступом обдирає хорватський скарб, зачисляючи до спільних видатків розходи на чисто мадярські ціли та не влачуючи до хорватского скарбу много доходів, належних властиво Хорвації. Так приміром філії угорских банків в Загребі оплачують грубі податки не в Загребі, як належало би, але в Будапешті. Подібно митові сплати на перевіз через Хорвацію йдуть неправдано до скарбу будапештеньского і т. д. Наслідком того природна річ, що ті 46% доходів, що лишаются хорватскому скарбови, дають дуже скупу суму й не вистарчають на покритє навіть шкільного бюджету. Конечним вислідом того загальний занепад Хорвації, культурний і економічний. То відчувають так добре Хорвати, як і Серби, і тому тепер так завзято виступають против Угорщини. Безпосередну притоку до розрухів подало накидуване угорских написів на хорватских велізницях, та самовільне виступленє хорватского бана в давленю прояв всякої опозиції.

## З державної ради.

По відчитаню впливів і полагодженю кількох формальностей пос. Бянкінї заняв слово, щоби підперти поставленє собою нагле внесене в справі подій в Хорвації,

викликаних самоволею хорватского бана. Сї події порушили також учутя Словінців тим біль-

## Н О В И Н К И.

ше, що правительство домагався вислання військової помочи з Любляни проти Хорватів. Бесідник говорить зразу по хорватски, відтак в німецькій мові обговорює широко послідні події в Хорватії, оголошене наглих судів і завішене судових чинностей в кількох округах. Число раних в Хорватії вносьть вже звиш 1000, а убитих 19, хотіли, як твердять бесідник, Хорвати нігде не провокували.

Презес кабінету др. Кербер в рішучий спосіб відтирає закиди проти заграничних (с. в. угорських) урядників, які не можуть боронити ся. Що дотичить австрійських властей, др. Кербер рішучо виступає против твердженъ Бянкінюго, як безвідставних.

Пос. Дяк заявив, що Молодочехи з симпатією слідять борбу Хорватів за свободу і будуть голосувати за внесенем. Пос. Жітнік за певню Хорватів що-до симпатій Словінців. Пос. Фері обговорює відносини в Хорватії і виступає горячо проти мадьяризації. На с'їм закінчено дискусію і вибрано генеральними бесідниками пп. Хоца і Вуковича, після яких промовляв ще внескодавець Бянкіні.

В голосованю наглисть першої часті внесеня відкинено, бо Коло полєке голосувало против, наглисть другої часті прийнято, а Поляки голосували за нею. Однак віцепрезидент Кайзер переочив сю обставину; оголосив і другу часть перепавшою. Се викликало велику бучу на словінських і чеських лавках. Посли били об пульніти і кричали до Кайзера: Abzug! доки серед гамору віцепрезидент не справив своєї ошибки. Опісля прийнято також meritum другої часті внесеня, де визнає ся правительство, щоби подало причини, які спонукали его до арештованъ і виточеня судового слідства словінським друкарням в Любляні.

### Неділшний відпочинок.

В дальшій дискусії над сим предметом заявив слово пос. Еленбоген, який виказував, що се, що хоче унормовати правительственне предложене, фактично вже існує від вісьмох літ, а подекуди робить крок в зад, бо деяким промисловцям дає можливість досягнути позволене на скорочене неділшного відпочинку, не засягаючи опінії виділу товариств помічників. Бесідник жадав повного відпочинку в неділю і виступає против німецької людової партії та християнсько-соціальної, які оставили своїм членам свободу голосованя над сим внесенем. З сеї причини приходять до великої бучі межі соціалістами, а німецькими людовцями і особистої лайки між пп. Штайном а Еленбогеном. Вкінці бесідник ставить резолюцію о заведенне відпочинку по трафіках і просить палату о ухваленне цілковатого неділшного відпочинку. (Оплески соціалістів). На с'їм перервано засідане; слідує в п'ятницю.

К. Буесе.

## П А З Ь.

### Сон літної ночі.

З палкою жадобою любощів пригортав до себе поганий Фавн біляву німфу. Вона хотіла боронитись і на єї відверненім лиці виднів проблиск страху — так вона не рухалась, бо була з каміння й стояла в дикій запущеній парковій глуші. Довкола них пнялись галузками столітні червені рожі; звисали над ними своїм повноцвіттом й простягались дрімучими корчами далеко. Важка хмара залягала над ними своїми легкими, солодкими пахощами, що за незначним подувом то устелювалась по землі, то зносилась в гору, так що досягала навіть своєю силою високого балькону, уставленого на мармурних статуях кір'ятид.

Цілий замок був з білого мармору. Його зублені вежі гордо споглядали на весь край, а на найвисшій з них, на семім шпиль, повівала свобідно пурпурова королівська хоругв. А ті рожі червені пнялись навіть тут, довкола лисніючих вуглів палати. Вони обіймали своїми вітями золочені крати й тулились до кам'яних гзімсів; вони обмотували вузкі стовпи й творили наче вэл над мармурними сходами. Коли чужинці з далеких країв переходили сюди, ставали на

— **Календар.** В четвер: руско-кат. Іоана богосл.; рим.-кат. *Вознесеня*. — В п'ятницю: руско-кат. Перен. мощів св. Николая; рим.-кат. Юлії діви.

— **З «Дністра».** Пригадуємо, що завтра в четвер відбудуть ся загальні збори товариства «Дністер» о 10 год рано в великій салі «Народного Дому». Просить ся всіх членів до численної участі особливо місцевих і з близької околиці як також заступників громад, комітетів парохіяльних і товариств, к-трі асекурують в «Дністрі».

— **Виділ товар.** «Академічна Громада» у Львові визнає отсим усіх довжиків, що позатагали позички фонду зпомогового товариства, а до тепер не сплатили, аби в найкоротшій часі вирівняли залеглости. Сли те не наступить, то: а) в червні с. р. оголосить ся їх імена публично в часописях; б) а коли і те буде без успіху, віддасть ся на дорогу суду. — **За Виділ:** *Йосиф Чайківський*, голова. *Никифор Даниш*, каснер фонду зпомогового. — Львів 20. мая 1903.

— **«Мій край — мій рай»** одні за другими повторяємо, «мій край — мій рай» всі свйязано, але дуж: мало є між нами таких, що хотіли би сей рай в близька видіти і напоїти очи своєю красою, якою мати природа свою долину, а нашу матір Русь-Україну щедро вивинувала. А звиджуване свого краю і пізнане свого народу, в котрім дрімає ціла наша будучність, є одною з наймогутійших підойм в удержуваню щирого і сердечного духа патріотичного і причиняє ся сильно до розбудження духа ініціативи і заохоти до праці для добра Вітчизни. Маючи ті гадки на думці, порішив наш «Сокол» розбудити між Русинами рух туристичний і в тій цілі зорганізував окремих комітет прогульковий, котрого провід обійняв загально знаний турист проф. др. Михайло Коцюба. Комітет сей порішив межі іншими зорганізувати для своїх членів і впроваджених ними гостей прогулку в Черногору в часі Зеленах Свят в днях 7. і 8. н. ст. червня с. р. Прогулька виїде зі Львова в неділю досвіта і стане перед полуднем в Яремчи. Тут по короткім випочинку вирушать учасники під проводом проф. д-ра Коцюби понад водонад Прута і попри Камінь Добоша до Микулічина, де всі прогульковці посилюються, вигідно в пригтовлених квартирах переночують. В понеділок рано вирушить ціле товариство на верх Хомяка, де чаюбувавши ся прекрасними і майже незрівняними видами наших славних верхів і долини Тиси на закарпатській Русі, удасть ся назад до Микулічина на вечеру, а відтак відіде домів. Оригінальний свого рода чар мати буде полевий полуденок на верху Хомяка під дахом близенько пересуваючих ся хмар і неначе близше неба, близше правди, волі і сонця.

До участі в тій прогульці запрошує Львівський «Сокол» як найчисленнійший кружок Русинів павн і мушци зі Львова і провінції, як і всі свої дружні Товариства, а головво «Соколи» в Коломиї і Станіславові і має надію, що та прогулька удасть ся ввовні тим більше, що кошті єї не перенесе квоти від 16 до 20 К. Вкінці замічує ся, що если хто хоче мати запевнений харч і нічліг на місці, повинен найдалше до 3.

червня с. р. включно надіслати на руки комісії прогульковій «Сокола» у Львові пр. ул. Підвале ч. 7 задток 4 К. — Близші подробиці оголосить ся пізнійше.

— **Загальні збори «Народного Дому» в Станіславові,** товариства зареєстрованого з обмеженою порукою, відбудуть ся дня 4. червня 1903 в комнатах т. в. «Руска Бесіда», площа Франц Йосифа ч. 3, о 4. год. полудня з отсим порядком дняним: 1) Відчитане протоколу з послідних загальних зборів. 2) Звіт заряду з діяльності за рік 1902. 3) Звіт провірочної комісії. 4) Вибір надзираючої ради. 5) Вибір заряду. 6) Внесеня — *Дирекція*.

— **Націонал-демократична партія** запросила на нині (перед загальними зборами «Дністра») своїх мужів довіри на нараду до Львова. Нарачі в довірочні і почали ся нині рано в «Рускій Бесіді» при участі около 50 осіб, переважно селян.

— **П. Михайло Грушівський,** професор львівського університету, повернув вчера в Парижа, куди, як звісно, виїхав був перед місяцем на серию відчитів з української історії в тамшнім т. зв. вільнім російським університеті.

— **Чують, як трава росте!** Збаражске старство прислало о. Герасимовичеві, прохови в Терпилівці, отсе письмо, заслугуюче на те, аби его увіковічнити:

Ч. 27/пр. Збараж дня 6. мая 1903. — До Всечестного Отця Герасимовича гр. кат. пароха в Терпилівці. — Донесено мені, що Всечестній Отець займає ся посередництвом для вислання робітників за границю. Се паводує мене звернути Вашу увагу, що виконуване таких агенд посередництва дозволене єсть лиш особом маючим правне дозволене (концесю) а то під особистою карною вітєчальностю. — Ц. к. Староста — *Теліховський* (в. р.)

— **Зірване зносин з кацапами.** «Галічани» доносять, що на онодішнім соборчику духовенства потелицького деканату, в перемській епархії, не явив ся ні один священник-Українець тому, що деканом там є москвофіл о. Іоанн Гавришкевич. Крім того, як доносять «Галічани», священники України цілого деканату внесли до своєї Консисторії заяву, що не будуть признавати власті декана москала.

— **Стипендії.** Намісництво надало опорожнені стипендії з наукового фонда по 210 К. призначені для академиків-Русинів, починаючи від шкільного року 1902/3: Миколі Гутайкевичови, слухачеві III р. прав; Ярославови Крижановському, слух. I р. прав; Йосифови Чайківському, слух. IV р. філософії; Миколі Стадникови і Ізидорови Блюкови, слухачам I р. філософії на львівським університеті.

— **Цісар** уділив з власних фондів 4.000 К. за помочи для погорільців Рожнітова.

— **Личні вісті.** Віцепрезидент ради шкільної др. Плажек виїхав нині на люстрацію шкіл, а опісля поїде в урядових справах до Відня.

— **Іменованя.** Намісник іменував в етаті львівської дирекції поліції офіціала поліційного Броніслава Гертовича адюнктом помісничих урядів, а поліційного концентриста Людвика Вишиньського поліційним офіціалом. — Міністер торговлі іменував поштового контролора Брон. Славинського головним контролором в поштової касі львівської дирекції.

порошистій дорозі й гляділи на се чудо — а вже найбільше тії, що приходили з Німеччини. Серце у них розярувалось тугою, а самим наче у сві являв ся зачарований замок, про який розказувала при горіючім коминку старенька бабуся. І довго ще в своїй путі думали про ту стару, що в комірчині сиділа за кужелию, га про сплячі куховарки й про дрімучу королівну.

На балькові сиділа молода королева. Богата висаджувана долівка вкрита була темними диванами, тільки в ногах чудово гарної пані лежала біла вовниста медвежа шуба. Вона заложила руки під голову й вигнулась в зад. Єї уста дріжали хвилями, а носові ханки роздувались незаметно. Похитуючись байдужно, глянула вона в долину на ту безліч рож й на темно-синє плесо моря, що гень далеко розляло свої води.

В тім розхилились занавіси. Перед княгинею стаяли два пазі з глулоким поклоном.

Вона глянула на них коротким поглядом. Посім піднесла очи до неба. А по хвили звернула знова свої великі очи на князівських дїтій.

Один з них був дуже гарний. Він мав русяві, густо напучені кучері, а його сорочку з ясно голубого шовку перемітували вузкі жовті смужки. Ізза коронкового ковїрця вихилалась біла, дівоча тонка шия, а на молодих устах іграла байдужна усмішка. З яених його мов хрустали очий, що, здавалось, пронизували душу, пробивав яр молодости, а по лівій стороні лица виділа видатна червона плямка.

Уста королевої задріжали нараз сильнійше. Опісля веліла другому хлопцеві відойти. Без шелесту запала за ним занавіска. Перед єї темними фалдами стояв тепер лише у ясно-голубім убраню русявий павз.

— Ходи близше! — сказала вона.

Він сповнив приказ.

— Чи ти з Німеччини?

— Так, королево!

Вона перехилилась вигідно на своїм кріслі.

— Розкажуй мені децо про твою вітчизну — сказала вона тихо — радо слухаю таке.

Русявий хлопець подав голову в зад.

— Дуже мало що знаю сказати про Німеччину — сказав він. — Хиба лиш про замок, в якому мешкає моя мати. А вона мені ніколи не розказувала про Німеччину, лише про якогось могучого й доброго короля. Ти маєш такі самі кучері, казала вона. І тоді я мусів сидати в єї ногах, а вона гладила рукою моє волося. А єї очи тоді блищали й уста сьміялись.

— Яка з тебе дитина — сказала чудова королева. — А тепер хто гладить твоє волося?

— Ніхто — була відповідь. — Я й нікому бим на се не позволив!

— Чому? — спитала вона й випрямилась.

— Бо люблю свою матір.

Вона замотала свої ноги у кудла медвежої шуби й думала хвилю над тою особливою відповідію.

— Яка з тебе дитина — сказала вона, по

— **Страйки.** Будівельні робітники у Львові не шокінчили ще свого страйку. — В Триєсті застрайкувало 620 робітників в 72 столярських робітнях. Страйкарі жадають вищої платні і скорочення дня праці.

— **Демонстрації страйкарів у Львові.** Страйкуючі робітники будівельні поводили ся до вчора спокійно. Аж вчора напали страйкарі на робітників, що працювали при будові дому в ул. Бляхарській і розігнали їх. Поліція арештувала при тім чотирох страйкарів. Нині рано страйкуючі робітники відбули збори в пасажи Миколаша і звідтам потягнули чвірками через Рапок до намісництва. Однак в ул. Рускій заступила їм дорогу поліція. Страйкарі звернули ся обісля в дорогу на пл. Солярній, де буде ся царк, але й там не допустила їх поліція.

— **А все ізза любви.** Пекар Іван Корнак у Львові так дуже залюбив ся в якийсь Францішці Пац, що насамперед вигнав свою жінку з хати, а відтак побив і поранив Францішку Пац за то, що не хотіла в ним мешкати.

В одній з реальностей при ул. Жовківській у Львові хотів оноді відобрати собі жиге сна торговельника шкірами Цімет Рапа, випивши значну скількість сільної кислоти, але стація ратунокона переподкала ему жолудок і не дала ему марно пропасти для світла. Причиною самоубійства було то, що батько Цімета не хотів дозволити ему оженити ся з 16-літньою, зовсім бідою дівчиною Рухлею Вас.

— **Земля на продаж.** В тернопільскім повіті в селі Купчинях парцелює о. В. Микитка обшар двірський 500 моргів поля з лісом. Земля дуже хороша, плодородна, рівна, близько села, на поли можна будувати ся. Морг поля коштує з засівани по 230, 250 і 270 злр. Хто би хотів купити, нехай приїде і огляне; стація залізницї в місці, називаєсь Денисів-Купчинці.

— **Sub auspiciis imperatoris.** На віденській університетї відбули ся вчора три промоції «sub auspiciis imperatoris», пп. Егона Глянца бар. Ф. Айха і Оттона Реша на докторів права і п. Еміля Ферстера на доктора філософії.

— **4 пари черевиків за 5 К!** На сего рода оновітку якоїсь краківської фірми дав ся спіймати якийсь кравець Гудес з Черновець і за 5 К одержав по парі мужеских і жіночих черевиків полотняних зі шкіряними підшвами вартости по 1 коронї і дві пари мештів вартости по 60 сот. Крім того заплатив ще порто в Кракова до Черновець за сю посилку. Се най буде осторогою для других перед того рода дурничками.

— **Ще один дефравдант.** Велького дива нарабила у Відні втеча тамошнього адвоката д-ра Фердинанда Циппера до Америки, котрий о скілько доси можна було дослідити, спроневірив 50.000 К грошей, повірених ему его клієнтами, а крім того лишив ще великі довги. Оноді мало відбутися его вінчане з донькою якогось капіталїста, але що придане жінки було за мале, щоби покрити довги, Циппер втік.

— **Революційний рух в Росії.** З Петербурга доносять, що в саратівській губернії вибухнули грізні розрухи селян. Дня 10. с. м. пришло в Тифлісі до робітничих розрухів. Около 1.200 робітників демонструвало з червоним прапором перед міським театром і викрикували: «Гура, най живе свобода». Демонстрантів прогнала поліція і арештувала при тім 63 осіб.

— В Петербурзі застрілив ся молодий офіцер каснійского полку зі страху перед карою за участь в ширеню революційної пропаганди.

— **Під обухом.** Російська цензура завісила видавництво жатювського дневника «Водинь» і заборонила дневникови «Новости» продавати поодинокю числа.

— **Новий метал** винайшов один з берлинських хеміків і назвав его метеоритом. Новий метал є легкий як алюмініюм і дає ся витягати в нитки, дуже моцні.

— **Грачі в Рєсії** знялици в минулім році 8 мільонів карт до гри.

— **Ціна жінки у ріжних народіз.** Часопись Revue Міше замістала статю, в якій подано ціни плачені за жінку у ріжних народіз. В тім цїннику Європи не углядено, бо, як звісно, у «цивілізованих» народіз родичі дівчини доплачують ще до своєї любові дочку, аби лише єї хто хотів брати, а висота доплати мірять ся після краси дівчини і становища єї судженого. У дикунів під тим зглядом справа стоїть далеко простїйше і яснїйше. В Гранді гарна дівчина коштує чотири воли, коробку патронів і шість єгол. Часом курс дівчат спадає і тоді можна набути жінку за дешевше, прим. подорожник Вільтон набув гарну жінку за шість поросять. У каліфорнійских людодів жадають за дочку пів лінта цестрої матерї, а коли дівчина дуже гарна і проворна та уміє робити жолудковий хлїб, то жадають і цїлий лікоть. Кафри цїнять дівчину без огляду на єї вигляд, від двох до десяти коров. У самоїдї платять ся за жінку шкірами оленів після умови, а у Індійців дівчина коштує 10 рісів і одного рупія. В Туркестанї ціна жінки виносить від 5 до 20 штук рогатої кудоби, а убогий Туркестанець віддає свою дочку і за одну безрогу. На острові Тїлор платять ся за дівчину один слоневий зуб; на островах Фіджі вистарчає зуб дика. В Уніоро можна взяти жінку на сплату ратами, але жінка стає власностию мужа аж по виплатї послїдної рати. У дикунів в Манзонї купує ся жінку за дві сирі шкіри оленя. У богато племен Африки, Азїї і Америки муж через кілька літ відробляє свою жінку у тестя.

— **Король актором.** В часї балю, урядженого президентом Любе в палатї елізейській в честь англійского короля Едварда VII, король розмовляв з стареньким драматургом Вікторином Сарду. В розмові Сарду пригадав королеви хвилю, коли они перший раз пізнали ся. Було се в театрі Водевіль в Парижі. Король був ще тоді князем Валлї і стояв за кулісами підчас першої вистави штуки Сарду «Федора». Князь хотів тоді конче виступити в якійсь ролї, аби оглянути зі сцени публіку. Більшої ролї годї було ему поручити, отже режисер вивустив его на сцену в німїй ролї духа нареченого Федори. По представленю кн. Валлї представив ся авторови штуки і Сарду чув ся дуже вдоволенем, що одну з ролї в его штудї відіграв член королївської родини.

— **Планета Меркур** є в 8 головних планет нашої сонїної системи найблизшою планетою сонця, бо віддалений від него на близько 58 мільонів кілометрів. Своє імя бога-курсора олімпійского завдячує Меркур сїй обставинї, що яко найблизший сусїд сонця находит ся на небї все недалеко него і переважно разом з ним схо-

дять і заходять. Однак з огляду, що промінї сонця заземнюють его перед нашим оком, то дуже рідко можна его бачити, хотяй часом сильно сьвітить як зьвізда І величини. Меркур переходить для мешканців землі ті самї фази, що наш місяць. В часї свого 88-дневного обороту довкола сонця Меркур зміняє свою ясність після того, яка освітлена часть сонця его кружка видна у нас. Є отже нів, коли Меркур находит ся між сонцем а землею; перша кватира, коли видно у нас лів кружка освітленого; повня, коли Меркур стоїть поза сонцем в рівній лінії з землею і т. д. Та на жаль в часї повнї Меркура зовсім у нас не видно, бо ховає ся поза сонце. Найблизше віддалене Меркура від землі підчас его новнї 219 мїл. км. а найдальше в часї его новнї 219 мїл. км. Для зьвіздарів, котрі розпоряжють тепер знаменитими далековидами, є така просторонь дрібничкою. Они змїряли величину Меркура і обчєслили, що він є 18 разів меншїй від нашої землі, а его промір меншїй 2-67 разів від земского проміру. Сонце пражить там 10 разів ліпше як у нас, бо виглядає 10 разів більше. Зьвіздарї кажуть навіть, що Меркур має атмосферу, рідшу як земля, але має. А вносять се з того, що як Меркур підчас нову переходить часом через кружок сонця (13 разів на 100 літ), то довкола него видно мрачний перстень. Поверхня Меркура має бути досить темна, подібна як нашої землі, бо відбиває дуже мало лучів сонця; звідєс походять, що у нас видно Меркура як зьвізду без блеску, темно-оловняної краски. Се замітне передовсім тоді, коли недалеко Меркура находит ся на небосклонї инша планета прим. Венера, яка блистить срібно-жовтавою краскою. Годить ся ще згадати, що Меркур крутить ся також довкола своєї осї і то раз в часї свого одного обороту довкола сонця. Звїдєс й промінї сонця освітчують лише одну півкулю Меркура, а друга остає все темна. Про живучі єства на Меркурї ученї не згадують. — З початком мая можна було бачити Меркура по заходї сонця до 1/2 10. год. вечером. Тепер він заходить разом з сонцем і голим оком не можна его доглянути.

— **Переписка Адміністрації.** Вл. К. Уст. в Довг. Заплачено до 14. и. ст. IV 1904.

— **З львівської архієпархії.** Завідательства парохій одержали оо.: Євген Бартош в Білій колонї Тернополя, Максим Панасюк з Ушні в Станимирї, Лука Поборський з Настасова в Лукавицї нижній і Теодор Василик з Лукавицї нижньої в Гозїєві. Сотрудництво в Ушні коло Сассова одержав о. Филип Свергуї. — О. Корнило Лотоцький одержав презенту на парохію Литвинів. О. Ан. Більнському удїлено 6-тижневої відпустки. — На конкурсє виставленї парохій: Миколаїв, бобрєцького дек. і Дарахів, терєбовельского дек., а речинцем до 9. липня, а також посада катехита народної школи в Збаражі з речинцем до 15. червня с. р.

— **Із станиславської єпархії.** Промотором дисциплїнарного єпархїального суду іменовано о. д-ра Григ. Литвиновича, нотарем о. Евг. Колтовича і совїтником о. Теоф. Петрушевича з Єзувля. — Завідателем сучасного деканата (на місце інституваного на віденську парохію крїл. Івана Шиха з Сучави) іменованїй о. Іван Глібовицький з Качики. — О. Евг. Филипovich, настоятель парохії при карній заведеню, іменованїй дійсним совїтником єп. консисторії. — О. Викт. Росткович з Жежави одержав канон. інституцію на парохію Сидорів, залїцицького деканата. — О. Мих. Левицькому з Обертїна позволено відрочити канон. інституцію на Ланчин до вересня с. р. — Введенї яко завідателї: оо. І. Палагїнський в Скоморохах, Евг. Дудкевич в Худрївцях, Дим. Курдидик в Циганах, Волод. Кунинський в Погорїлівцї, Волод. Билинкевич в Бабулинцях, Софр. Юрєвич в Цуцилові, Йосиф Билинський в Залучи над Черемошем, Ем. Весоловський в Бучачи, Теод. Курпак в Тлустім, Ізид. Бобикєвич в Сучаві і Іван Калитчук в Іванівцї. — Сотрудниками іменованї і введенї: Павло Чужак в Коронци, Андр. Стрїльчак в Косові старім, Мих. Стрїпко в Побережї, Ілія Чорнодола в Городенцї, Ал. Шарковський в Пишківцях, І. Луїпінський в Паляві, Мих. Николин (з правою управи) в Космачи, Вен. Салєвич першим і Евг. Савчинський другим сотр. в Тисьменицї. — Власть відправляти по дві літургії одержали оо. Теод. Курпак з Тлустого і Волод. Стефанєвич з Кут міста. — О. І. Глібовицький з Качики увільнений від конкурсого іспита. — Правительство призвало на один рік дотацію для прив. сотрудників: в Космачи, Озерянах, Слобїдцї лісній, Пишківцях, в Станиславові (для четвертого катедр. сотрудника), в Гвіздцї для управл. сотрудника і в Тисьменичанах. — Відпустку одержали: оо. Конст. Кунинський на 4 недїлі і Йос. Бурачинський на 6 недїль. — Рєписано конкурсє на першого церк. півця при соборній церкві в Станиславові, з річною платєю 600 К, з даровою квартирою і доходами з церк. треб. Рєчинець до вношеня просьб до 1. червня с. р.

трясаючи головою — клякай ось ту — хочу подивитись на твої кучері.

Він обляв ся кровю. Та не сказав нічого й укляк, схилиючи голову. Легко гладили вузкі жіночі руки его буйне волося. Аж нагло в тім дивнім помїшаню, подалєсь в зад й одним рухом витягнула гребїнь зі свого волося, так що воно в цїлій своїй красї, своєю ваготою розпустилось. Єї чудова головка носила його мов тягар. На золотистих кучерах іграв соняшний блєск, а перед очима хлопця, мов іскорки миготїли.

— Чєши мене! — сказала вона. Йому ударила кров до лиця. — Королево... — лєдвї сказав він, важко дїшучи.

Та вона тримала перед ним гребїнь, що носила його в волосю й неповоручимо глядїла на його.

Тодї звільна поступив пазь і станув за нею. Єї голова спочивала на поручу крісла. І все, коли гребїнь посував ся по замоганих сувоях волося, здрїгались єї уста у відчаю й злегка усмїхались. Се було, наче пєстоці які. — Ось вам і казка — тихо прошептала вона наче до себе — а ось і королева.

Він мовчав. Його дївоче, ніжне лице все було ще кровю залите. З жіночого волося віяли пахоці й одурювали його, а вітер навівав сильний запах рожєвих пїль.

У тїй великій тишинї було чутно далекий шум моря. Деколи перелїтали над туліпановими

деревами парку чужї птиці, або роздавав ся з далеких лісів голос рога.

Молода королева піднеслась звільна й станула при бальконї.

— Як чудно рожї цвітуть! — сказала вона, а грудь єї філювала. По сїм сперла вона свої руки на гладкий, зимний мрамор й неповоручимо глядїла у низ.

— Єсть одно місце там в долині — там стоїть лавочка, а коло неї ростє дикий каштан. Корчі окружають єї довкола. Як там чудово мусить бути у місячній ночі! — По хвилї сказала: Коли є повня?

— Після трєтої ночі! — сказав русявий пазь.

— Після трєтої ночі — коли прибуває море й всі спочивають.

— Так королево — й соловії тьохкають.

— Вони тьохкають о півночи. Як се чудово мусить бути.

— Чудово! — сказав русявий пазь.

Вона споглянула на його й відступила від поручїв балькону.

А він стояв при занавїсах, опустивши голову й склонивсь глибоко, коли вона пройшла біля його.

\* \* \*

(Дальше буде).

Посмертні оповідки

— Теодор Голянок, емеритований народний учитель, упокоївся в Коломиї дня 16. с. м. по короткій а тяжкій недужі. В. 6. п.!

Телеграмм.

Відень, 20. мая. Wien. Allg. Ztg. доносить з Будапешту, що цар прибуде дня 25. с. м. до Відня на вінчане архики. Марії Анни з ки. Бурбоном і вже не перше до Будапешту.

Загреб, 20. мая. В місцевости Градний прийшло до кровавої стрічі селян з жандармами. Жандарми зранили двох людей. До заведення порядку призвано кавалерию.

В крижовацкім окрузі в місцевости Крашениця застрілив жандарм одного селянина а одного пробив на смерть багнетом. Притім арештовано кількох селян і передано сейчасовому суду. В сім окрузі засуджено двох селян на шибеницю.

Уфа, 20. мая. В міскім огороді двох людей застрілило губернатора Богдановича.

Петербурґ, 20. мая. Царским указом усуне Рабена зі становища губернатора в Кишеневі (за остатну різню жидів).

Скоплі, 20. мая. Межи Дияковою а Іпеком прийшло до борби межи відділом турецкого війська а Альбанцями, в якій погигло до 100 Альбанців, а кількадесят Турків.

Надіслане.

Спеціаліст недуг горла і грудий

Др. ЕВГЕН ОЗАРКЕВИЧ

довголітвий лікар клінічний і заведеня лічничого в Шавниці, ординує постійно у Львові, ул. Корняків ч. I, II пов. (Народний Дім).

11(50-?)

Куплю

два повні, не знищені примірники Словаря Желехівського. Зголошена листовно приймає п. Зиновій Сушко, урядник Тов. «Дністер» у Львові, Ринок 10, II поверх.

52 (1-2)

Тополя

Т. ШЕВЧЕНКА.

Серія переписних листків (8 штук) з гарними ілюстраціями (чорними і кольорованими) до Шевченкової баллади «Тополя» вийшла пакладом С. Гальберґа в Бучачі. Набувати можна серіями і поодиноким у накладці та у всіх більших книгарнях і торговлях. Ціни низькі.

51(9-40)

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банку

Гіпотечного

купує і продає

всякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшім курсі деннім, не числячи ніякої провізії.

Огород Colosseum

отворений від 16. мая.

Пасаж Германів при ул. Сонішній.

Артистичну управу переняв п. Ернест Торн. Щоденно о 8. год. вечером величаве представлене. В неділю і сьвята два представлення. Сензацийні новости, ще ніколи не бачені.

5 сестер Lorrison, найславнійший америк. квінтет краси, тансерки Cake Walk. — Йосиф Зейдовский, б. артист варшавских театрів, в своїм репертуарі. — Сестри Сітта, музикально-трансформаційний акт. — Tower and Clayton, сьміхованці. — Sgra Esperanza, іспанське тореро. — Mlle Gouer, лірична співачка. — Little Bertha, найменша субретка на сьвітї. — Орхестра 80. п. п. Мимо величезних коштів ціни місць дуже низькі. Білети можна набувати в бюрі дневників Пльона, ул. Кароля Людвика ч. 9.

Найновіший твір Л. Лопатинського „ПАРАЦЯ”

комедия в 3 актах зі сьпівами (з побуту літників)

відзначає ся невичерпаним йовіальним гумором і жвавим діяльгом. Ся комедия збогачує знатно галерию типів у наших народних штуках так з кругів селян, як і міщухів. Сьмішність ситуацій і характерів розміщена рівномірно між мужиків і панів, і тому ся комедия надає ся надзвичайно до вистав по читальнях, бо селянини не буде тут бачив себе як звичайно в комедії упослідженим недотеною, але противно має нагоду посьміяти ся трохи і з містових літників. Попри те все сей твір носить на собі знамя етичної і патріотичної сьвідомости.

Ціна 2 кор.

Набути можна у накладчика С. Ґорука у Львові, пл. Домбровского ч. 1, і в книгарнях.

Товариство взаїмних обезпечень

Львів Ринок ч. 10.

„ДНІСТЕР”

Дім „ПРОСЬВІТИ”

одиноке руске товариство асекураційне, засноване в 1892. р.

обезпечает будинки, движимости, збіже і пашу против шкід огневих, побирає умірковану оплату премій, а чистий зиск т. є надвишк з оплат розділяє межи членів яко звороти; в послідних трех літах виносил зворот 8%.

ДНІСТЕР

виплачує шкоди дуже скоро а оцінку шкід переводить разом в делегатом і місцевими членами. За 10 літ виплатил 6.064 відшкодован в сумі 3,187.258 К.

ДНІСТРА

полси приймають при позичках Банк краєвий і каси ощадности.

ДНІСТЕР

посередничить при обезпеченях на жите в краківскім Товаристві, відступає часть провізії з таких обезпечень на рускі добродійні ціли; длятого на жите треба обезпечати ся тільки через «Дністер».

ДНІСТРА

фонди виносять з кінцем 1902. р. 838.364 К і всі уміщені в цінних паперах пупілярних.

ДНІСТЕР

уділяє аґенції селянам особливо там, де еще не роблять дотеперішні аґенти.

ДНІСТРА

аґенти заробили вже 432 тисячів корон провізії.

Розклад поїздів залізничих обовязуючий від 1-го мая 1903.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-европейского).

Table with 4 columns: Train name, Direction, Time, and Station. It lists train schedules for routes to Lviv and from Lviv, including stations like Krakow, Berlin, Vienna, and various regional stops.

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6. години вечером до 5. години 59 минут рано. Час середно европейский рїзнить ся від часу львівського о 86 минут, а іменно 12 год. часу середно-европейского = 12, год. 36 мин. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць державних (ул. Красіцких ч. 5.) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклада їзди.